

آیا بازار نشر به فروش ۱۲۹ میلیارد دلاری می‌رسد؟ جهان در آستانه رکوردشکنی کتاب

بازارهای فرهنگی و هنری جهان همزمان با کرونا تحولات قابل توجهی را تجربه کردند؛

بازارهای فرهنگی و هنری جهان همزمان با کرونا تحولات قابل توجهی را تجربه کردند؛ اما بازار کتاب در این میان، سرنوشت متفاوتی داشت. رونق فروش کتاب‌های دیجیتال و کتاب‌های صوتی در دوران قرنطینه به نفع ناشران تمام شد؛ اما کتاب فروش‌های شهری و به ویژه کتابفروشی‌های محلی آسیب‌های جدی از دوران محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های کرونایی دیدند.

به گزارش نصر، با این حال پس از شوک اولیه کرونا، بازار کتاب‌های کاغذی هم سامان گرفت و کتاب فروش‌ها هم از نو جان گرفتند. حالا و پس از بازگشت به شرایط نسبتاً عادی بازارها، حرف‌ها بر سر آینده بازار است. سایت اینترنتی Statista، که معمولاً آمارهای متنوعی از بازارهای مختلف ارائه می‌کند، به تازگی اعلام کرده که بر اساس پیش‌بینی‌ها فروش کتاب در بازارهای جهانی رکورد ۱۲۹ میلیارد دلاری از سر خواهد گذراند. این در حالی است که فروش کتاب در سال ۲۰۱۸ یعنی یک سال پیش از شیوع همگانی کرونا ۱۲۲ میلیارد دلار برآورد شده است. با این اوصاف پژوهشگران استاتیستا امیدوارند با بهبود وضعیت فروش کتاب در دو سال آینده، شاهد رشد حدوداً ۳ درصدی در بازار باشند. اهمیت این میزان رشد زمانی مشخص می‌شود که بدانیم بازار جهانی کتاب در یک سال گذشته با رشد منفی روبه‌رو بوده است و پیش‌بینی‌ها اعلام کرده بودند که در سال ۲۰۲۱ نیز فروش کتاب رکورد ۱۲۲ میلیارد دلاری را تکرار نخواهد کرد.

کشورهای صدرنشین فروش کتاب

در بازار کتاب سال ۲۰۲۳ آمریکاها همچنان پیشتازند و به نظر می‌رسد که بخش عمده‌ای از این فروش تا کنون به جیب ناشران آمریکایی خواهد رفت؛ چراکه نمودار مربوط به سهم کل فروش بازار جهانی انتشار کتاب در سال ۲۰۱۷ نشان می‌دهد ۳۰ درصد از فروش جهانی کتاب در این سال به آمریکا اختصاص داشته است. پس از آمریکا، چین با سهم ۱۰ درصدی، آلمان با سهم ۹ درصدی، ژاپن با سهم ۷ درصدی، فرانسه و بریتانیا با سهم ۴ درصدی، ایتالیا و اسپانیا با سهم ۳ درصدی و در نهایت هند و برزیل با سهم ۲ درصدی در جمع پردرآمدترین کشورها از نظر فروش کتاب در سال ۲۰۱۷ قرار گرفته‌اند. جالب این است که آمریکا که نزدیک به یک سوم از درآمدهای فروش کتاب دنیا را در اختیار دارد، همواره با روند صعودی روبه‌رو نبوده و گاهی نیز (به ویژه در فاصله سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۴) افت فروش را تجربه کرده است. درآمد آمریکا در این سال به کمتر از ۲۵ میلیارد دلار رسید که در حدود یک چهارم کل فروش بازار در جهان بود. اما دومین کشور پرفروش دنیا در صنعت کتاب داستان نسبتاً متفاوتی را داشته و در ۱۰ سال گذشته صعود نسبی آرامی را سپری کرده است. چین در این مدت تنها یک بار با کاهش جزئی فروش مواجه بوده و از عدد ۱۰/۶ میلیارد یورو به ۱۰/۵ میلیارد یورو رسیده است.

بازارهای آنلاین

درواقع، گفته می‌شود که فروش کتاب در حال کوچ به فروش آنلاین است. بر اساس آمارها، اکنون حدود ۵۵ درصد از کل فروش کتاب در آمریکا از طریق آمازون انجام می‌شود. حتی بزرگ‌ترین شرکت‌های انتشارات کتاب در جهان نیز به دنبال تغییر استراتژی‌های فروش خود هستند تا محصولات را به مشتریان آنلاین جدید خود از طریق فروش نسخه‌های الکترونیکی کتاب و نیز پلت‌فرم‌هایی مانند Kindle عرضه کنند.

با این همه، صنعت نشر ایران از جهتی شبیه به جهان است و از جهتی نیز نیست؛ هر چند درآمد کتاب در ایران هنوز با شاخص‌های جهانی فاصله زیادی دارد؛ اما مارکت‌های آنلاین اکنون در ایران نیز در حال تصرف بازار کتاب هستند؛ علاوه بر استارت‌آپ‌هایی که کتاب را به صورت الکترونیکی عرضه می‌کنند، مارکت‌های گوناگون نیز مدت‌هاست کتاب را در کنار سایر کالاها به فروش می‌رسانند که با توجه به احوال ناخوش بازار کتاب، تهدید حضور کسب و کارهای بزرگی که تخصصی در عرضه کتاب ندارند هر روز بیش از پیش کتاب‌فروشی‌ها را تهدید می‌کند.

انتهای پیام/

روزنامه دنیای اقتصاد